

tryffeligt, at Hær, Flaade og Befæstningsanlæg burde gaa Haand i Haand, idet det var Spørgsmaal, som ikke kunde afgjøres ensidigt. Dernæst sagde det ærede Medlem, at han vilde stille et Spørgsmaal til mig. Det blev horte paa Veien; men jeg skal dog søge at finde det. Det ærede Medlem fandt det rigtigt at bringe den tilsyneladende Strid, der undertiden udenfor denne Sal kan være mellem de to Raaben, mellem Hæren og Flaaden, paa Bane, og mente, at man fra Hærens Side ikke var ganske tilbøjelig til at indrømme, hvad Flaaden kunde magte, samtidigt med at man lod Hæren paatage sig større Opgaver, end den kunde udføre, og han søgte særlig at paavise dette ved at henpege paa Uttringer af mig igaar. Jeg tror, at jeg rolig kan hævde den Maade, hvorpaa jeg stillede mig til Flaaden, idet jeg erklærede mig beredt til at gaa med til en yderligere Udvidelse af Flaaden, fordi jeg tillægger denne al mulig Betydning; men jeg erklærede samtidigt, at jeg hverken vilde stille Hæren eller Flaaden overfor umulige Opgaver. Naar det ærede Medlem talte om, hvad jeg havde sagt angaaende Flaadens Evne til at vedligeholde Forbindelsen mellem Fyen og Sjælland, saa refererede han ikke mine Udtalelser ganske rigtig. Næstefter at jeg havde erklæret, at jeg dog ansaa det for meget vanskeligt for Flaaden i alle Tilfælde at kunne opretholde en saadan Forbindelse, udtalte jeg nemlig, at det var en meget farlig Sag at gjøre dette til en Hovedopgave for Flaaden, idet man derved gav denne en Lenke om Benet og fængslede den til eet Sted, medens dens Nærværelse kunde være haardt nødvendig paa andre Steder. Det, tror jeg, er noget ganske Andet, end hvad det ærede Medlem mente, jeg havde sagt. Naar det ærede Medlem dernæst mente, at jeg, medens jeg stadig faae Vanskeligheder lige overfor de Opgaver, som Flaaden kunde faae at løse, havde erklæret, at Hæren kunde løse ganske andre Opgaver, saa tiltaar jeg, at det forbausede mig at høre denne Opfattelse af mine Ord. Thi det er jo netop Erkjendelsen af Hærens Svaghed, som bringer mig til at holde stærkt paa Kjøbenhavns Befæstning. Havde jeg og turde jeg med fuld Tro vove at udtale her i Salen, at Hæren er istand til at kunne afværge en Landgang paa Sjælland, saa var der ingen Grund til at forlange Kjøbenhavns Befæstning; men netop fordi jeg ikke har denne Tro — kjøndt jeg selvfølgelig ligesom alle Andre er overbevist om, at Hæren vil gjøre sit Bedste — mener jeg, at det er nødvendigt, at vi have et Sted, der kan tjene som sidste Reduit for Danmarks Forsvar. Jeg har derfor ikke i fjerneste Henseende stillet Opgaven som let løselig for Hæren, men vanskelig for Flaaden, og derfor urgeret, at vi skulle lægge særlig Vægt paa Hæren og mindre Vægt paa Flaaden; men min Mening er, at vi skulle lægge al mulig Vægt paa

Flaade, Hæren og Befæstningen, men ikke ensidigt Vægt enten paa det Ene eller paa det Andet.

Det, som bevagede mig til at tage Ordet, var selvfølgelig Udtalelserne fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg). Under dennes sidste Foredrag tilbrog jeg mig fra den ærede Formands Side en Raamindeelse, hvis Berettigelse jeg fuldkommen anerkjender, men i samme Dieblit jeg erkjender dette, maa det dog være mig tilladt at sige nogle Ord til min Underkyldning. Naar et æret Medlem, saaledes som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds erklærer, at han ikke er sagkyndig, og saa dog udtaler sig med en saadan, om jeg turde sige Suffisance, som om han var sagkyndig (Berg: Ikke „særlig“ sagkyndig!) — ja, nu afbryder det ærede Medlem mig; før maatte jeg ikke afbryde ham, og jeg beder derfor det ærede Medlem om at høre mig — saa betvivler jeg ikke noget Dieblit, at det ærede Medlem udtaler, hvad han fuldt og fast er overbevist om er Sandhed; men det ærede Medlem mangler Forudfætningerne, og uden disse kan man ikke bedømme Sagen. Derfor er det en pinlig Stilling for Sagkyndige, for Folk, der have gjort sig den Uleilighed at se tilbunds i Sagerne at høre rolig paa Udtalelser som de, der kom fra det ærede Medlem; thi naar jeg har udtalt mig mod Gambettas Hære, saa har jeg ikke gjort det efter en overfladisk Underjøgelse, men jeg har med speciel Interesse læst Alt, hvad det paa nogen Maade har været muligt at faae fat paa angaaende disse Hære, for at komme til et Resultat.

Det ærede Medlem (Berg) tog ikke Ordet under Hærlovens Behandling, men fandt det derimod rigtigt at diskutere Hærloven, da vi kom til Marineloven, og han kom ved den Leilighed ind paa et Angreb paa mig. Den Gang svarede jeg ikke, fordi jeg ikke fandt det rigtigt under den Sags Behandling; men her, hvor det gjælder at tale om en Forsvarsplan, er jeg fuldt berettiget til at tale ikke alene om Befæstninger, men ogsaa om Hæren og Flaaden overfor den almindelige Opgave, som kan stilles dem, og jeg er saaledes ogsaa fuldt berettiget til at tale om, hvorvidt en saadan Opgave for Hærens Bedkommende kan løses af en Militz. Nu sagde det ærede Medlem, at det var mig, som havde draget dette Spørgsmaal om Militzen frem, men at der var Ingen, som havde forlangt en Militz. Saaledes opfattede jeg det ærede Medlem; men jeg tror, at det ærede Medlem vil indrømme, at saavel han som det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) ved Marinelovens Behandling udtalte, at de maatte anse det for nødvendigt og rigtigt og for at baade vort Fædreland bedst, om vi lagde Hovedvægten paa vor Flaade, samt at vi, da vi savnede finansiell Evne til at gjøre dette, maatte søge at fiske de nødvendige Penge-